

NĚKTERÉ OTÁZKY SOUČINNOSTI V OBLASTI TÝLOVÉHO ZABEZPEČENÍ

Hlavní tíha vedení soudobé války spočívá na polních vojscích. Tato vojska jsou svými silami a prostředky plně předurčena k odrazení agrese, přenesení bojové činnosti na území protivníka a jeho rozdrčení. Významné místo při zabezpečování úkolů týlu polního velení přísluší teritoriálním orgánům týlu. Týl územního sledu velení je proto připraven hlavní úsilí své činnosti zaměřit na zabezpečení činnosti polních vojsk.

Vzájemné vztahy polních a teritoriálních orgánů týlu a základní součinnostní úkoly

Vzájemné vztahy obou sledů velení významně ovlivňují některé skutečnosti. Je to především geografická poloha ČSSR na válčišti, která vyvolává situaci, že vojska polního sledu budou nutně po určité době působit také na vlastním teritoriu.

Týl vojenského okruhu proto součinnostně řeší s týlem polního velení především tyto hlavní úkoly:

- vytváří týlové svazky, útvary a zařízení,
- zabezpečuje polní vojska stanovenou výši záloh materiálních prostředků,
- zabezpečuje přesuny vojsk a týlů podle dopravního plánu,
- řídí provoz na komunikacích v zájmovém prostoru polních vojsk, jejich údržbu a obnovu,
- řeší změny v plánované organizaci týlového zabezpečení, ke kterým může dojít na základě konkrétního vývoje bojové a operační situace,
- zabezpečuje úhradu zničených nebo jinak vyřazených zásobovacích zdrojů, léčebně odsunových zařízení a dopravních kapacit předurčených pro zásobování a zdravotnické zabezpečení polních vojsk,
- organizuje využití hygienicko-epidemických zařízení k likvidaci ohnisek nákazy v týlovém pásmu polních vojsk,
- koordinuje využití sil a prostředků obrany a ochrany státního území a civilního obyvatelstva pro potřeby týlu polních vojsk např. k ochraně dopravních

transportů nebo k zabezpečení ložných prací v základnách nebo na železničních stanicích.

Nejsložitější vztahy vznikají v období, kdy se týlové pásmo polních vojsk překrývá s částí teritoria. S ohledem na potřebu a nutnost jednotného řízení bude vhodné přijmout zásadu, že vrcholným orgánem v tomto prostoru je velitel polních vojsk a jemu jsou operativně podřízeny i teritoriální orgány, útvary a zařízení v týlovém pásmu. Přitom operativní podřízenost je třeba chápat v tom smyslu, že velitel polních vojsk může řídit stanovené teritoriální orgány pouze v určitých oblastech. Bude to zejména:

- řízení dopravy v týlovém pásmu polních vojsk s maximálním respektováním jednotného dopravního plánu,
- řízení údržby a obnovy komunikací s plným využitím teritoriálních údržbových obnovovacích sil a prostředků,
- využití zásob zanechaných v posádkách a v předsunutých skladech,
- využití místních zdrojů (PHM, proviantu, civilních pekáren, jatek, prádelen, opraven apod.),
- využití teritoriálních zdravotnických zařízení vyčleněných pro potřeby polních vojsk,
- využití hygienicko-epidemiologických a veterinárních zařízení k likvidaci ohnisek nákazy na teritoriu,
- využití civilního obyvatelstva k o-

chrane a obrane, k zabezpečení ložných prací, k obraně komunikací apod.

Převážnou většinu předpokládaných úkolů je nutné upřesnit již v míru a zakotvit ji v připravené dokumentaci. Některé z nich bude vhodné projednat s příslušnou Radou obrany (okresu, kraje). To však nevylučuje možnost, že zejména v období narůstání vojenskopolitického napětí může dojít k řadě změn, které si mohou vyžádat upřesnění základních dokumentů pro řízení týlového zabezpečení.

Jednou z hlavních povinností teritoriálních orgánů je zabezpečit nepřetržitý přísun bojové techniky a materiálu všeho druhu pro polní vojska.

Zásoby materiálu skladů polních vojsk je výhodné vyvázet v rozhodující míře po železnici. Tento způsob je jeden z nejdůležitějších a nejnáročnějších společných úkolů. Je nutné jej plánovat již v míru. Na realizaci plánu se musí společně podílet náčelníci skladů, náčelníci KSVD, náčelník vojenské dopravy týlu polních vojsk a vojenské dopravy teritoria, orgány ministerstva dopravy a správa vykládacího prostoru.

Základním dokumentem řízení dopravy, který odráží společné zájmy polního i teritoriálního sledu velení je **dopravní plán**, který zahrnuje požadavky všech složek ozbrojených sil na dopravu. Podle výpisu z tohoto dokumentu zabezpečují teritoriální orgány provozně technické zabezpečení plánovaných přeprav a přesunů u orgánů ministerstva dopravy, ministerstva vnitra, odborů dopravy KNV a u organizací ostatních resortů státní správy pokud plní některé úkoly ve prospěch přesunovaných vojsk.

Vojska budou zřejmě v prvních dnech války zásobovat především dopravní prostředky vojskového týlu a postupně i armád z předem vytvořených zásob a zásob zanechaných v mírových posádkách v příhraničním pásmu po odchodu vojsk.

Vojska budou zřejmě v prvních dnech války zásobovat především dopravní prostředky vojskového týlu a postupně i armád z předem vytvořených zásob a zásob zanechaných v mírových posádkách v příhraničním pásmu po odchodu vojsk.

Swazky a útvary přisunované z hloubky je výhodné zásobovat odběry vlastními dopravními prostředky z okruhových skladů a jejich poboček, ze zásob zanechaných v posádkách po odchodu vojsk, z vy-

kládacích stanic a ze zásob, které vyčlenilo národní hospodářství v týlovém pásmu polních vojsk.

V dalším období bude nutné zásobování organizovat téměř výhradně po linii teritoria — polní základny s maximálním využitím především železniční dopravy.

Hromadné údery jadernými zbraněmi mohou vytvořit velmi složitou situaci mimo jiné i v tom, že dojde k přerušení souvislých železničních tahů a k rozsáhlému radioaktivnímu zamoření terénu. Kritická situace může vzniknout přerušením všech hlavních železničních tahů. Po dobu než obnovovací síly a prostředky zabezpečí průjezd se nutně zpomalí přísun druhých sledů a zásob materiálních prostředků z hloubky státního území.

Pro zabezpečení železničního provozu v zájmu potřeb polních vojsk mají v takovéto situaci zásadní význam dočasné **překládkové prostory (DPP)** zřizované na teritoriu státu. O jejich významu a možnostech pojednává článek podplukovníka ing. J. Šebesty — viz VM 3/1974 str. 63.

Vážným úkolem teritoria ve prospěch polních vojsk je **zdravotnické zabezpečení**. V první fázi bojové a operační činnosti by mělo teritorium polním vojskům zabezpečit poskytování neodkladné lékařské pomoci a hospitalizaci raněných. V dalším období zabezpečovat uvolňování polních zdravotnických zařízení organizováním odsunů zejména z nemocničních základů, doplňování ztrát zdravotnického personálu, zásobování všemi druhy zdravotnického materiálu a zdravotnické techniky a v neposlední řadě také soustavou lékařskou posudkovou činnost u raněných a nemocných a u záloh.

V první fázi bojové a operační činnosti bude zdravotnické zabezpečení probíhat ve velmi složitých podmínkách, které vzniknou po případném prvním jaderném úderu na území státu s vysokými zdravotnickými ztrátami jak u polních vojsk, tak u vojsk na teritoriu a u civilního obyvatelstva. Hlavní úsilí zdravotnické služby bude proto nutné v této době orientovat na vytváření zdravotnických sil a prostředků a zajištění jejich včasného přesunu a předání polní zdravotnické službě s cílem co nejrychleji a v nejúplnějším rozsahu aktivovat všechny síly a prostředky pro plynulé zdravotnické zabezpečení vojsk.

Síly a prostředky týlu teritoria pro zabezpečení polních vojsk

Při zabezpečování úkolů teritoria ve prospěch polních vojsk zejména v první fázi ozbrojeného střetnutí připadá významné místo **týlu okruhu**.

Největší rozsah součinnostních otázek je řešen v oblasti vojenské dopravy a zdravotnické služby.

Orgány vojenské dopravy týlu okruhu

řídí a zabezpečují vojenskou železniční a silniční dopravu na teritoriu okruhu prostřednictvím krajských správ vojenské dopravy (KSVD). KSVD zabezpečují železniční dopravu a řídí provoz na určených automobilních silnicích. Přes teritorium okruhu vedou hlavní (HAS) a příčné automobilní silnice (PAS). Na určených automobilních silnicích řídí provoz kontrolní pořádková stanoviště typu „A“ a typu „B“. Péči příslušných resortních ministerstev je na nich aktivována síť stravovacích, zdravotnických, technických etapních stanic a etapních stanic PHM.

V týlovém pásmu polních vojsk na teritoriu zabezpečují řízení provozu na komunikacích mimoto prostředky polních vojsk. Za zadní hranici jejich použití zabezpečují provoz na komunikacích dále silniční pořádkové prapory KSVD. Mimoto provoz na komunikacích řídí pohyblivé skupiny řízení silničního provozu (PSRSP) organizované z prostředků ministerstva vnitra.

Pro obnovu a údržbu silniční sítě na teritoriu, za které odpovídá ministerstvo dopravy, jsou k dispozici speciální jednotky. Mimoto jsou k dispozici další prostředky ministerstva stavebnictví. Pro stavbu nízkovodních mostů jsou určeny pomocné pracovní jednotky KSVD.

Pro jednotné řízení dopravy a obnovy komunikací se zřizují Krajská (okresní) střediska jednotného řízení silniční dopravy a obnovy silnic.

Odbory dopravy KNV vytváří krajské zálohy vozidel ze silničního automobilního parku, který zůstane v národním hospodářství po splnění mobilizačních úkolů. Tato vozidla jsou začleněna v dopravní

službě civilní obrany a slouží k dočasnému nasazení k mimořádným úkolům CO nebo ČSLA.

Vojenská doprava okruhu disponuje dále prostředky a silami pro stavbu náhradních přemostění přes vodní toky.

Zdravotnická služba týlu okruhu řídí zdravotnické zabezpečení cestou skupin pro řízení spádového území při KVS a prostřednictvím velitelství místních odsunových středisek (VMOS).

Plnění úkolů zdravotnického zabezpečení zajišťují vojenské nemocnice s výjezdními oddíly. Významné místo připadá odsunovým nemocnicím ministerstva zdravotnictví (ONMZd) určeným v první řadě k hospitalizaci raněných a nemocných příslušníků polních vojsk odsunutých z nemocničních základů.

Na organizaci zdravotnického zabezpečení polních vojsk v prvních dnech války se budou teritoriální orgány bezprostředně podílet vyčleňováním lůžkové kapacity teritoriálních zdravotnických zařízení pro potřeby polních vojsk. V prvních dnech války budou zdravotnické odsuny od polních vojsk probíhat téměř výhradně do předem vyčleňovaných zdravotnických zařízení teritoria.

Jednou ze základních povinností teritoria je zabezpečení včasného odsunu raněných a nemocných z polních zdravotnických zařízení. Hlavním odsunovým prostředkem k zabezpečení tohoto úkolu jsou zdravotnické vlaky. Kromě odsunu po železnici počítáme i s částečným odsunem raněných automobilními dopravními prostředky, zejména ze zaplněných nemocničních základů rozvinutých v blízkosti státních hranic.

Závěr

Společné úkoly obou sledů velení vyžadují trvalou součinnost.

Pro potřebu týlu polních vojsk proto by měly orgány teritoria předávat především tyto informace:

1. Stav vytvářených týlových svazků, útvarů a zařízení.
2. Pohotovost zdravotnických etap a stav jejich naplňování.
3. Stav na komunikacích a doprava (narušení komunikací a objektů na nich, doba vyřazení a opatření k obnově, průběh vyvážení materiálu po železnici, plnění dopravního plánu);
4. Použití ZHN nepřitelem na teritoriu okruhu a jeho vliv na činnost týlu polních vojsk.
5. Stav zásob v posádkách a v distribuční síti.
6. Přísun krve pro polní vojska.
7. Diverzní činnost nepřitele na terito-

riu s odrazem na zabezpečení polních vojsk.

8. Hygienicko-epidemiologická situace na teritoriu a přijatá opatření.

9. Rozhodnutí teritoriálních orgánů mající vliv na činnost týlu polních vojsk.

Týl polních vojsk bude v zájmu práce týlu územního sledu velení předávat zejména tyto informace:

1. Rozhodnutí velitele nebo jeho zástupce — náčelníka týlu mající vliv na činnost teritoria (rozmístění základů, rozvinování komunikací, výstavbu polního potrubí pohonných hmot, vyhrazené prostory);
2. Zaplněnost a potřeba uvolňování nemocničních základů a ostatních zdravotnických zařízení.
3. Využití teritoriálních zásob.
4. Rozmístění a přemístění TVS.